

Vår ref: 2018/1496-2
Deres ref: 18/4677-4

Dato: 15.03.2019
Saksb: CECILIES

Høring rapport Klimarisiko og norsk økonomi

Vi viser til departementets brev datert 12.12.2018 hvor Finansdepartementet ber om synspunkter på NOU 2018: 17 Klimarisiko og norsk økonomi.

Meteorologisk institutt har et stort forskningsmiljø som jobber med både historisk og fremtidig klima i Norge. Vi har fokus på operasjonalisering av forskning og at data og informasjon skal være lett tilgjengelig for brukerne. Vi har en klimatjeneste som jobber tett med formidling til brukerne, og vi leder Norsk klimaservicesenter som har som hovedmålet å gi beslutningsgrunnlag for klimatilpasning i Norge. Norsk klimaservicesenter er et samarbeid mellom Meteorologisk institutt, NVE, NORCE og Bjerknessenteret.

Vi mener Klimarisikoutvalget har levert en god og viktig rapport. Utfordringene med klimaendringer og klimarisiko er sammensatte og tverrfaglige. Det er derfor viktig å legge til rette for godt samarbeid på tvers av fagområder og sektorer for å forstå hele bildet. Det vitenskapelige grunnlaget for risikovurderinger, regelverksutforming og beslutninger må bygge på forskning og utvikling, og denne må også være på tverrfaglig.

Vår kompetanse ligger først og fremst i det vitenskapelige grunnlaget som rapporten bygger på, det vil i hovedsak si kap 3, og spesielt kap 3.3 Konsekvenser av klimaendringer for Norge. Og siden mye av det vitenskapelige grunnlaget i kap 2 og 3.3 er hentet fra IPCC, "Klima i Norge

2100" og SWIPA-rapporten fra ifjor, som alle er godt kvalitetssikret, går Meteorologisk institutt god for dette grunnlaget.

Vi har allikevel to konkrete innspill til kapittel 3.3. Nederst på side 41 i høyre spalte står med uthevet skrift: "Et varmere Norge vil isolert sett medføre en lenger vekstsesong."

Det er korrekt, men kan gi et skjevt bilde av de reelle konsekvensene for plantevekst og jordbruksproduksjon i og med at den reelle vekstsesongen ikke bare påvirkes av temperatur, men også av innstråling, nedbør og snøforhold. Det hjelper f. eks. lite med økt temperatur om høsten dersom økt nedbør og vannmettet jord forhindrer innhøsting. Vi mener derfor at denne påstanden bør nyanseres ved for eksempel å legge til "Virkninger av kombinerte temperatur-, nedbør- og strålingsforhold gjør likevel at effekten på plantevekst og jordbruksproduksjon er usikker." For å minske denne usikkerheten er det viktig å tilrettelegge for forskning slik at kunnskapsgrunnlaget kan forbedres.

Vi har også et innspill til teksten på side 42. nederst i venstre spalte:

"Den kraftige nedbøren blir også kraftigere. Nedbørintensitet ved kraftig nedbør er ventet å øke med 19 prosent for døgnnedbør (se figur 3.11)."

I rapporten "Klima i Norge 2100" antydes at økningen i nedbør som kan falle over 3 timers perioder kan bli enda større. Senere forskningsresultater bekrefter dette, og viser at maksimal 1-times nedbør antagelig vil øke enda mer. Vi mener dette er viktig å få frem her og dette kunne gjøres ved å endre setningen til "Nedbørintensitet ved kraftig nedbør er ventet å øke med 19 prosent for døgnnedbør (se figur 3.11), og enda mer for kortere varigheter".

I tillegg kan det nevnes at Norsk klimaservicesenter i februar 2019 har publisert rapporten "Climate in Svalbard 2100". Dette materialet var altså ikke kjent for Klimarisikoutvalget da deres rapport ble skrevet. Vi mener det er svært viktig å få frem det også Klimarisikoutvalget skriver om tidsaspektet for konsekvenser ved klimaendringer. I Arktis generelt og på Svalbard spesielt ser vi konsekvensene av klimaendringer nå. Den økonomiske risikoen knyttet til Svalbard er kanskje ikke så stor sammenlignet med resten av den norske økonomien, men noe av denne risikoen utløses nå, som f.eks. 0,5 milliarder kroner for flytting av hus i Longyearbyen.

Meteorologisk institutt mener det er svært viktig med gode og detaljerte klimatjenester som kan bidra til å formidle klimarelatert risiko, og på den måten legge til rette for tilpasning slik at økonomiske konsekvensene av klimahendelser reduseres. Gjennom vårt arbeid med klimatjenester har vi opparbeidet oss god kunnskap om hvordan dagens klima påvirker samfunn og økonomi. Sammen med vår kompetanse på vær- og klimamodeller, gir dette oss et godt grunnlag for å vurdere hvilke klimafaktorer det vil være viktig å ta høyde for i fremtiden. Dette har betydning for arbeidet med klimatilpasning generelt, og for eksempel for risikovurderinger knyttet til planarbeid i kommunene og for tiltak ved ekstremvær/naturskadehendelser spesielt.

En av anbefalingene til utvalget er å utvikle et nettbasert kompetansebibliotek for å bedre informasjonstilgang om klimarisiko. MET støtter grunntanken om dette og er samtidig opptatt av et slikt bibliotek i utgangspunktet bør knyttes til de portalene for slik informasjon som allerede finnes. I tillegg bør informasjonen tilrettelegges på kartlag slik at for eksempel kommunene kan ta det inn i sine kartbaserte løsninger.

Med vennlig hilsen

Cecilie Stenersen
direktør, Observasjons- og klimadivisjon

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskreven signatur.